

Position paper

Persoonsgerichte zorg

Inleiding

De PAR richt zich in 2020 nadrukkelijk op de persoonsgerichte zorg in het Radboudumc. In deze position paper reflecteert de PAR op de persoonsgerichte zorg in zijn algemeenheid. De PAR vindt het van het grootste belang dat persoonsgerichte zorg daadwerkelijk geborgd wordt in beleid en processen in de organisatie én zichtbaar is in het gedrag van de medewerkers.

Definitie/Omschrijving

Het Radboudumc gebruikt de volgende definitie voor persoonsgerichtheid¹: Een persoonsgerichte benadering is gericht op zowel de biologische (ziekte), de psychologische (persoon) en de sociale aspecten (omgeving) en probeert deze te integreren. Dit in tegenstelling tot een ziektegerichte benadering. Het opbouwen van een relatie en goede communicatie tussen zorgverlener en patiënt zijn hierbij cruciaal. Binnen de visie op persoonsgerichte zorg kent het Radboudumc zes leidende principes:

① De mens en zijn kwaliteit van leven is het vertrek- en eindpunt van onze zorg.

② Preventie, diagnostiek en behandeling zijn op het individu afgestemd.

③ Zorg dichtbij huis als dat kan en in het Radboudumc als het moet.

④ De patiënt is lid van zijn behandelteam.

⑤ Mensen worden gastvrij ontvangen.

⑥ Samen de zorg ontwikkelen en verbeteren.

Onder persoonsgerichte zorg verstaat de PAR: de zorg voor de persoon en zijn omgeving waarbij de zorg niet enkel toegespitst is op de gezondheid of ziekte van de patiënt, maar op de persoon in al zijn facetten. Daarmee bedoelen we onder meer de mate van geletterdheid, sociale context, persoonlijke eigenschappen, culturele achtergrond, gezondheidsvaardigheden, beleving van de aandoening, diversiteit e.d.

Een persoonsgerichte professional heeft aandacht voor bovenstaande facetten en handelt met aandacht voor de volledige mens in zijn context. Daarbij heeft de zorgprofessional tevens oog voor de zorgketen, maatwerk, 'samen beslissen' en participatie van de patiënt.

Wat doet het Radboudumc?

Het Radboudumc wil vooroplopen in de vorming van een duurzame, innovatieve en betaalbare gezondheidszorg, die er ook nog is voor de kinderen van onze kinderen. Met als missie: *to have a*

---

¹ Persoonsgerichte zorg kent vele definities en interpretaties. Het Radboudumc gebruikt een definitie die in 2011 is genoemd in een narrative review door RC Smith et al, van de Michigan State University. 'Patiëntgericht' is door het Radboudumc vervangen door 'persoonsgericht'.

significant impact on health(care). Persoonsgericht en innovatief zijn de leidende uitgangspunten, in de kerntaken (patiëntenzorg, onderwijs en onderzoek) en in de ondersteuning. Samenwerken in netwerken is daarbij een leidende aanpak. Het Radboudumc wil het meest persoonsgerichte en innovatieve universitair medisch centrum zijn en zich als zodanig onderscheiden en herkend worden. Het Radboudumc wil tot de absolute top behoren, nationaal en internationaal.

Wat vindt de PAR?

Het Radboudumc heeft de ambitie om het meest persoonsgerichte ziekenhuis te zijn. De PAR juicht deze ambitie toe, maar vraagt daarbij specifiek aandacht voor focus en samenhang binnen alle niveaus, zodat het Radboudumc zich hierin ook daadwerkelijk kan onderscheiden van andere ziekenhuizen. In de patiëntenzorg wil de PAR persoonsgerichtheid terugzien in alle lagen van de organisatie: bij de Raad van Bestuur, op afdelings-/centrumniveau, in de spreekkamer en daarbuiten.

Borging en het delen van de goede initiatieven die in het ziekenhuis al lopen of die worden ontwikkeld is belangrijk, evenals het meten van de effecten voor patiënten en de patiënttevredenheid. In de Patiënt Effect Meting (PEM) zouden vragen omtrent persoonsgerichtheid expliciet moeten worden opgenomen.

Op het gebied van onderwijs vraagt de PAR aandacht voor persoonsgerichte zorg tijdens de masterfase van studenten. In de bachelorfase is er veel aandacht voor dit onderwerp. Zie hiervoor de zienswijze en adviezen in het PAR position paper 'persoonsgerichte zorg tijdens coschappen'.

Op het gebied van onderzoek vraagt de PAR aandacht voor het meenemen van persoonsgerichte zorg bij het aanvragen, opzetten en uitvoeren van onderzoeksactiviteiten plus patiëntparticipatie bij onderzoeksaanvragen en het opstellen van de onderzoeksagenda. De patiënt kan bijvoorbeeld input leveren over de maatschappelijke relevantie. Hierbij dient rekening gehouden te worden dat de onderzoeksaanvraag voor iedereen leesbaar is.

Advies – Zienswijze

- De PAR juicht voortzetting van het Ondersteuningsteam Persoonsgerichte Zorg toe, zodat zorgprofessionals ondersteund worden met kennis, ervaring en extra capaciteit bij het persoonsgericht maken van het Radboudumc. Om te zorgen dat persoonsgerichte zorg tot in de haarvaten van de organisatie geborgd is adviseren wij om te investeren in scholing. Scholing voor zowel zorgprofessionals als ook voor patiënten.
- De focus van het Ondersteuningsteam Persoonsgerichte zorg ligt momenteel voornamelijk op 'samen beslissen'. Het risico bestaat dat persoonsgerichtheid daarmee vooral iets is tussen behandelaar en patiënt. De PAR vindt dit te beperkt en adviseert om dit breder te benaderen; in alle lagen van de organisatie. Door alle medewerkers zal persoonsgerichtheid omarmd en uitgedragen moeten worden. Persoonsgerichtheid is een essentieel onderdeel van ieders beroepsuitoefening.
- De PAR adviseert om binnen het HR-beleid persoonsgerichtheid een essentieel thema te laten zijn; bij iedere sollicitatie, op ieder functieniveau. Dit zal op de gespreksagenda van het selectiegesprek expliciet aan bod moeten komen. Persoonsgerichtheid zal verder uitgebreid aan bod moeten komen tijdens het introductieprogramma voor nieuwe medewerkers.

- Bij het formuleren van beleid door de Raad van Bestuur, centra en afdelingen dient persoonsgerichtheid altijd aan bod te komen. Daarbij is het belangrijk dat er aandacht is voor de wijze waarop dit beleid in de organisatie wordt geborgd en in processen tot uitdrukking komt.
- De PAR adviseert om tijdens het introductieprogramma voor nieuwe onderzoekers en promovendi expliciet aandacht te schenken aan persoonsgerichtheid en patiëntparticipatie bij onderzoeksactiviteiten.
- De PAR zou graag zien dat de beleving van persoonsgerichtheid van het Radboudumc als geheel structureel en concreet wordt gemeten bij patiënten. Niet alleen kunnen daaruit trends blijken, maar kan men leren van uitkomsten en de organisatie voortdurend verbeteren.
- Volgens de zes leidende principes, die staan opgenomen in het programma Persoonsgerichte Zorg, is de patiënt lid van zijn behandelteam (4^e principe). De PAR adviseert te onderzoeken of patiënten en zorgprofessionals van dit leidende principe op de hoogte zijn en om, naar aanleiding van de onderzoeksresultaten, hierop actieve communicatie richting patiënten en zorgprofessionals in te zetten.
- Aanvullend gelden ook de adviezen die de PAR heeft geformuleerd ten aanzien van persoonsgerichte zorg tijdens de masterfase van de geneeskundeopleiding. Deze zijn verwoord in het PAR position paper 'persoonsgerichte zorg tijdens coschappen'.

September 2020,

Rianne Ekkelboom
Voorzitter Patiëntenadviesraad Radboudumc